

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0412U005497

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 31-07-2012

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Солонечний Павло Миколайович

2. Solonechnyi Pavlo Mykolaiovych

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 06.01.05

Назва наукової спеціальності: Селекція і насінництво

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 05-06-2012

Спеціальність за освітою: 7.130108

Місце роботи здобувача: Інститут рослинництва ім. В.Я. Юр'єва

Код за ЄДРПОУ: 00497176

Місцезнаходження: 61060, Україна, м. Харків, пр. Московський, 142

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 64.366.01

Повне найменування юридичної особи: Інститут рослинництва ім. В.Я. Юр'єва Національної академії аграрних наук України

Код за ЄДРПОУ: 00497176

Місцезнаходження: проспект Московський, 142, м. Харків, Харківський р-н., Харківська обл., 61060, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Інститут рослинництва ім. В.Я. Юр'єва

Код за ЄДРПОУ: 00497176

Місцезнаходження: 61060, Україна, м. Харків, пр. Московський, 142

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 68.35.03

Тема дисертації:

1. Селекційно-генетичні особливості та створення різноманіття різновиднісних форм ячменю ярого
2. Selection-genetical peculiarities and creation of diversity of spring barley forms

Реферат:

1. Об'єкт дослідження: встановлення морфо-біологічних особливостей, рівня мінливості, кореляції, успадкування, успадковуваності, комбінаційної здатності, рівня і співвідношення компонентів генетичної варіації ознак різних різновиднісних форм в системі діалельних схрещувань та встановлення на основі цього селекційно-генетичних особливостей і ефективності створення нового генетичного різноманіття різновиднісних форм як цінного вихідного матеріалу для селекції ячменю ярого. Мета: встановлення морфо-біологічних та селекційно-генетичних особливостей ознак і ефективності використання рідкісних мутантних і різновиднісних форм в селекції ячменю ярого та створення на цій основі селекційно цінних вихідних форм. Методи: польові, лабораторні, генетико-статистичні. Новизна: встановлено відмінності за морфо-біологічними особливостями, мінливістю, кореляцією, успадковуваністю та селекційною цінністю ознак 20 форм маловикористовуваних і широковикористовуваних різновидностей в залежності від генотипу та умов

вирощування, в наслідок чого виділено сорти з найбільшою кількістю цінних ознак для рекомбінаційної селекції. Встановлено селекційно-генетичні особливості досліджених різновиднісних форм за компонентами генетичної дисперсії, успадковуваністю та комбінаційною здатністю кількісних ознак в F1 і F2 гібридів від діалельних схрещувань. Визначено детермінацію кількісних ознак, як правило, неадитивними (при наддомінуванні) ефектами генів, а в окремих досліджених форм за деякими ознаками в значній мірі також і адитивними ефектами генів, від чого залежить ефективність добору в потомстві гібридів. Визначено ефективність розширення генетичного різноманіття і створення нового вихідного матеріалу з рекомбінацією цінних ознак при використанні в селекції форм маловикористовуваних різновидностей. Результати: виділено 7 джерел цінних ознак і створено 987 ліній як вихідний матеріал різних різновидностей ячменю ярого. Ступінь впровадження: створені нові джерела цінних ознак як вихідний матеріал різних різновидностей ячменю ярого, використано в селекції в Інституті рослинництва ім. В. Я. Юр'єва НААН; створено і передано в 2010 р. до Національного центру генетичних ресурсів рослин України 71 лінію з ознаками різних різновидностей, які розширюють генетичне різноманіття ячменю ярого. Одержано свідоцтва НЦГРРУ про реєстрацію зразків генофонду рослин в Україні на 5 ліній. Сфера впровадження: селекційні установи.

2. Object: to establish morpho-biological specific features, a degree of variation, correlation, heredity and heritability, combining ability, the level and ratio of the components of genetical variation of traits in different varietal forms in the system of diallel crosses and state on this basis selection-genetical peculiarities and the efficacy of the development of a new genetical diversity of varietal forms as a valuable initial material for spring barley breeding. Aim: the ascertainment of morpho-biological and selection-genetical peculiarities of traits and the efficacy of usage of mutant and different arietal forms in spring barley breeding and the development on this basis of valuable original material for selection. Methods: field, laboratory, genetical-statistical. Novelty: some distinctions in morpho-biological peculiarities, variability, correlation, heritability and breeding value of traits in 20 forms of different varieties depending on a genotype and growing condition are established, as a result the cultivars with the largest number of valuable traits for a recombinant selection are chosen. Selection-genetical peculiarities in the investigated varietal forms as to genetical variation components, heritability and combining ability of quantitative traits in F1 and F2 hybrids from diallel crosses. The determination of quantitative traits is defined by non-additive (under overdominance) effects of genes, as a rule, and in the separate studied forms as for some traits to a considerable extent and by additive effects of genes, as well, upon that the efficacy of selection in hybridic generations depends. Efficacy of genetical diversity widening and new initial material creating by means of recombination of valuable traits at the breeding application of the forms of rarely used varieties. Results: seven sources of valuable traits have been chosen and 987 lines as the initial material of different varieties of spring barley have been created which are applied in breeding at Plant Production Institute nd. a. V. Ya. Yuryev of NAAS. Application stage: the sources of valuable traits created as the initial materials of different varietal forms of spring barley have been used in breeding at PPI nd. a. V. Ya. Yuryev of NAAS. Seventy-one lines with different traits of varieties have been developed and transferred to National Centre for Plant Genetic Resources of Ukraine in 2010 that has permitted to widen the genetical diversity in spring barley. Five lines were registered in NCPGRU as plant genepool samples of Ukraine. Application stage: breeding institutions.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Козаченко Михайло Романович
2. Kozachenko Mykhailo Romanovych

Кваліфікація: д.с.-г.н., 06.01.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Клиша Андрій Іванович
2. Клиша Андрій Іванович

Кваліфікація: д.с.-г.н., 06.01.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Проскурнін Микола Васильович
2. Проскурнін Микола Васильович

Кваліфікація: к.с.-г.н., 06.01.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Кириченко Віктор Васильович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Кириченко Віктор Васильович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.